

Uhlelo

Innovatief ecologisch onderzoek

Rapport ecologisch onderzoek vleermuizen

Rapport: 2023-NO003

Colofon

In opdracht van: G.H. vastgoed advies	
Contactpersoon opdrachtgever	[REDACTED]
Datum	10-11-2023
Rapportnummer	2023-NO003
Aantal pagina's	11
Status rapport	Definitief
Uitgevoerd door	Rapportage: [REDACTED] Uitvoering veldwerk: Teia
Contactpersoon uitvoering	[REDACTED]
Telefoonnummer	[REDACTED]
E-mail	[REDACTED]
Wijze van citeren	[REDACTED] (2023). Rapport ecologisch onderzoek vleermuizen, gierzwaluw, huiszwaluw, huismussen, marterachtigen en rugstreeppad Kottenseweg 128 t/m 132 Winterswijk.

Uhlelo B.V. is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Uhlelo B.V.; opdrachtgever vrijwaart Uhlelo B.V. voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© copyright Uhlelo B.V. / Opdrachtgever

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever welke hierboven in het colofon is vermeld. Deze rapportage is eigendom van de opdrachtgever. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden zonder toestemming van de opdrachtgever en Uhlelo B.V..

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	1
1.1.	Aanleiding	1
1.2.	Doelstelling	1
2.	Wettelijk kader	2
2.1.	Grondslag wettelijk kader	2
2.2.	Vleermuizen, rugstreepad en marterachtigen	2
2.3.	Gierzwaluw, huiszwaluw en huismus	2
3.	Onderzoeksmethodiek	3
3.1.	Vleermuizen	3
3.2.	Gierzwaluw, boerenzwaluw en huiszwaluw	3
3.3.	Huismussen	3
3.4.	Rugstreepad	3
3.5.	Marterachtigen	4
4.	Resultaten	4
4.1.	Vleermuizen	4
4.2.	Gierzwaluw en huiszwaluw	7
4.3.	Huismussen	7
4.4.	Rugstreepad	7
4.5.	Marterachtige	7
5.	Betekenis plangebied en effectbepaling	8
5.1.	Vleermuizen	8
5.2.	Gierzwaluw, boerenzwaluw en huiszwaluw	8
5.3.	Huismussen	8
5.4.	Rugstreepad	8
5.5.	Marterachtige	8
6.	Conclusie en aanbevelingen	8
7.	Algemene zorgplicht wet natuurbescherming	9
8.	Verantwoording en geldigheid	10
8.1.	Verantwoording	10
8.2.	Geldigheidsduur	10
9.	Literatuurlijst	11

1. Inleiding

In opdracht van G.H. vastgoed advies hebben [REDACTED] dit rapport opgesteld. Teia B.V. heeft het betreffende veldwerk naar gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger gewone grootoorvleermuis en grijze grootoorvleermuis uitgevoerd. Het plangebied bevindt zich aan de rand van Winterswijk en het betreft een oude maalderij. Opdrachtgever is voornemens om de oude maalderij aan de Kottenseweg 132 te verbouwen en renoveren. Na deze verbouwing wordt hier diverse appartementen gecreëerd waardoor het gehele gebouw in functie zal veranderen.

1.1. Aanleiding

De aanleiding voor het nader ecologisch onderzoek is het renoveren van de oude maalderij om appartementen te creëren.

1.2. Doelstelling

Het ecologisch onderzoek naar vleermuizen, gierzwaluwen, huiszwaluw, rugstreeppad en marterachtige is uitgevoerd om vast te stellen hoe het plangebied wordt gebruikt door deze. Hierbij wordt gekeken of vaste verblijfplaatsen, belangrijke foerageergebieden en/of vliegroutes in het plangebied aanwezig zijn. Hieruit zal geconcludeerd worden of er een ontheffing nodig is op de wetnatuurbescherming.

2. Wettelijk kader

2.1. Grondslag wettelijk kader

Als grondslag voor de bescherming van de soorten genoemd in deze rapportage worden de verbodsbepaling zoals genoemd in paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3. van de wet natuurbescherming aangehaald. Het juiste beschermingsregime en omgang met de soorten worden gebaseerd op de bijlage van artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming; onderdeel A en B, bijlage I, II, III van de Bern-conventie (MinInv.nederlandsesoorten.nl, 2021), bijlage II, IV en V van de Habitatrichtlijn (MinInv.nederlandsesoorten.nl, 2021), bijlage I en II van de Bonn-conventie, artikel 1, 4.1, 4.2, 6.2, 6.3, 7.2 en 7.3 van de Vogelrichtlijn en artikel 1.2 van Ascobans (MinInv.nederlandsesoorten.nl, 2021).

2.2. Vleermuizen, rugstreeppad en marterachtigen

Vleermuizen, rugstreeppad en marters zijn Europees beschermd onder de Habitatrichtlijn bijlage IV, Bonn-conventie bijlage II en de Bern-conventie bijlage-II. Deze Europese wet en regelgeving is opgenomen in de wet natuurbescherming paragraaf 3.2. Voor deze soorten geldt het volgende:

- Het is verboden om soorten van de habitatrichtlijn in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden, te vangen of opzettelijk te verstoren.
- Het is verboden om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van soorten van de habitatrichtlijn te beschadigen of te vernietigen.
- Het is verboden om dieren van de habitatrichtlijn onder zicht te hebben voor verkoop, te vervoeren voor verkoop, te verhandelen, te ruilen of te koop of te ruil aan te bieden.
- Het is verboden om essentieel foerageergebied en/of belangrijke vliegroutes te verwijderen.

2.3. Gierzwaluw, huiszwaluw en huismus

De kerkuil en huismus zijn beschermd onder de vogelrichtlijn art 1 lid 1 waarnaar wordt verwezen in artikel 3.1 van de Wet Natuurbescherming. De soorten zijn tevens opgenomen in de Conventie van Bern onder bijlage II. Tevens is het beschermingsregime van jaarrond beschermde nesten weergegeven welke opgedeeld kan worden in 5 verschillende categorieën:

- 1 Categorie 1: Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in het gebruik zijn als vaste rust - en verblijfplaats.
- 2 Categorie 2: Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar
- 3 Categorie 3: Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief
- 4 Categorie 4: Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen
- 5 Categorie 5: Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of die de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen

De huismus en gierzwaluw vallen onder categorie 2, de huiszwaluw onder categorie 5

3. Onderzoeksmethodiek

3.1. Vleermuizen

Vleermuizen maken jaarrond gebruik van verschillende typen verblijfplaatsen zo worden in het voorjaar zomer en kraamverblijfplaatsen gevormd en in het najaar paar en winterverblijfplaatsen. Vleermuizen maken gebruik van een netwerk aan verblijfplaatsen waar tussen ze geregeld verhuizen. Jaarlijks zullen de vleermuizen terug komen naar hetzelfde netwerk en deze tevens uitbreiden. Het onderzoek is er op gericht om inzicht te krijgen in dit netwerk met betrekking tot het plangebied. Vleermuizen maken daarnaast gebruik van vliegroutes en foerageergebieden. Beide zijn essentieel voor de staat van instandhouding van de soort(en).

Om inzicht te krijgen welke relatie vleermuizen hebben met de Kottenseweg zijn deze geïnventariseerd volgens het vleermuisprotocol 2021. Hierbij is in het voorjaar het plangebied onderzocht van 15 mei tot 15 juli met een onderzoeksinspanning van 2 avond bezoeken en 1 ochtendbezoek met een tussenperiode van 20 dagen tussen deze bezoeken. Tijdens deze periode is actief gezocht naar zomer- en kraamverblijfplaatsen. Het avond bezoek is gestart vanaf zonsondergang tot 2.5 uur na zonsondergang uitgevoerd, waarna het ochtendbezoek 3 uur voor zonsopkomst tot zonsopkomst is uitgevoerd onder juiste weersomstandigheden (tabel 1).

Het plangebied is in het najaar onderzocht van 1 augustus tot 10 september onderzocht op het voorkomen van massawinterverblijfplaatsen en van 15 augustus tot 1 oktober op het voorkomen van balts- en paarverblijfplaatsen. Totaal bestond de onderzoeksinspanning uit 3 avondrondes, 1 avondronde onderzoek naar massawinterverblijven, 1 combinatie avondronde waar zowel massawinter- als balts-, en paarverblijven zijn onderzocht en 1 avondronde naar balts- en paarverblijfplaatsen. De massawinterverblijf onderzoeken zijn gestart om 00:00 uur en duurde 2 uur, het losstaande onderzoek naar balts- en paarverblijfplaatsen is 1 uur na zonsondergang gestart en duurde 2 uur. Alle onderzoeken zijn uitgevoerd onder juiste weersomstandigheden (tabel 1).

3.2. Gierzwaluw, boerenzwaluw en huiszwaluw

Gierzwaluwen zijn geïnventariseerd aan de hand van het Kennisdocument Gierzwaluw van BIJ12 (2017) . Voor dit onderzoek is er in de periode 15 mei tot 15 juli, waarvan minimaal 1 ronde in de periode 20 juni tot en met 7 juli, tijdens 3 gerichte veldbezoeken actief gezocht naar de aanwezigheid van gierzwaluwen. Zo is het gebied geïnventariseerd op gierende, invliegende dieren en is de kolonie grootte vastgesteld. De onderzoeken zijn uitgevoerd in de juiste weersomstandigheden zoals genoemd in de relevante protocollen en kennisdocumenten (tabel 1). Tijdens het onderzoek naar gierzwaluwen zijn tevens huis- en boerenzwaluwen meegenomen

3.3. Huismussen

Huismussen zijn geïnventariseerd aan de hand van het Kennisdocument Huismussen van BIJ12 en de soortinventarisatie protocollen van het Netwerk Groene Bureaus. Zo zijn de huismussen onderzocht op zomer biotoop in de periode van 1 april tot 15 mei waar met twee gerichte veldbezoeken actief is gezocht naar de aanwezigheid van huismussen in de woningen. De onderzoeken zijn uitgevoerd in de juiste weersomstandigheden zoals genoemd in de relevante protocollen en kennisdocumenten (tabel 1)

3.4. Rugstreeppad

Rugstreeppadden zijn geïnventariseerd aan de hand van het Kennisdocument Rugstreeppad van BIJ12 (2017) en de verwijzing naar de soortinventarisatie protocollen van het netwerk groene bureaus. Er zijn 3 gerichte veldbezoeken uitgevoerd in de periode april t/m juni (tabel 1). In mei is actief gezocht naar volwassen individuen, tijdens de voorjaars avondbezoeken naar vleermuizen is actief geluisterd naar kooractiviteit.

3.5. Marterachtigen

Het onderzoek naar marterachtigen is uitgevoerd door struikrovers met cameravallen op te stellen. Gedurende 6 weken zijn 4 struikrovers met cameraval en lokstof – sardine in blik – in het veld aanwezig geweest. Er is gebruik gemaakt van de Browning DarkOps HDX pro, en de struikrover, bekend van cameraval.eu (figuur 1). De cameravallen zijn in de periode van 1 april 2023 tot en met 16 mei 2023 in het veld aanwezig geweest en hebben in “trail” modus beelden gemaakt van passerende fauna. Gedurende deze 6 weken is er 3 maal een bezoek gebracht om de camera’s te controleren, de batterijen en lokstof te vervangen en de SD-kaarten uit te lezen (tabel 1).

Figuur 1: Struikrover met wildcamera

Tabel 1: Veldgegevens ecologisch onderzoek HM = huismus, RP= rugstreeppad

Datum	Type onderzoek	Type bezoek	Uitvoerders	Begin tijd	Eind tijd	Tempratuur	Bewolking	Windkracht	Winrichting	Neerslag
13-4-2023	Marterachtigen	Ronde 1		nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
27-4-2023	Marterachtige en huismus	Ronde 2 (1 HM)		07:30	08:30	13.3	2/8	2	NO	Droog
11-5-2023	Marterachtigen	Ronde 3		nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	Nvt
12-5-2023	Huismussen & Rugstreeppad	Ronde 2 (1 RP)		07:45	09:45	13	2/8	2	O	Droog
25-5-2023	Marterachtigen	Ronde 4		nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
5-6-2023	Kraam en zomerverblijfplaatsen (en rugstreeppad)	Avondbezoek 1		21:48	00:18	19-15 C	0/8	3	N	Geen
5-6-2023	Gierzwaluwen, huiswaluw, huismussen en boerenwaluw	Ronde 1		20.18	21.48	16	1/8	2	NO	Geen
3-7-2023	Gierzwaluwen, huiswaluw en boerenwaluw	Ronde 2		20:26	21:56	18	3/8	3	W	Geen
10-7-2023	Kraam en zomerverblijfplaatsen (en rugstreeppad)	Avondbezoek 2		21.52	00.25	24	1/4	2	N	Geen
10-7-2023	Gierzwaluwen, huiswaluw en boerenwaluw	Ronde 3		20:21	21:52	21	1/8	1	NW	Geen
11-7-2023	Kraam en zomerverblijfplaatsen	Ochtendbezoek 1		21.52	00.25	20	1/4	2	N	Geen
7-8-2023	Massawinterverblijf	Najaar ronde 1-1		00:00	02:00	14	8/8	2	ZW	Motregen
21-8-2023	Paarverblijven en massawinter combi	Najaar ronde 1-2		00:00	02:00	20	1/8	1	NO	Geen
23-8-2023	Paarverblijven	Najaar ronde 2		00:00	02:00	16 - 15	0/8	1	W	Geen
18-9-2023	Paarverblijven	Najaar ronde 3		22.00	00.00	17	1/8	4	ZW	Geen

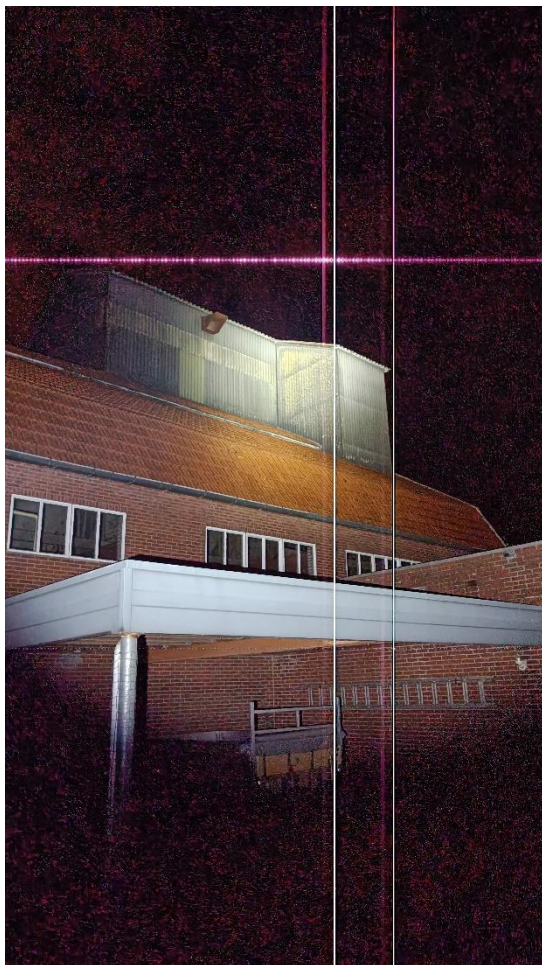

4. Resultaten

4.1. Vleermuizen

4.2.1 Voorjaar en najaaronderzoek

Tijdens het voorjaar onderzoek is de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en gewone grootoor vleermuis foeragerend en overvliegend waargenomen. De gewone grootoorvleermuis is aantikkend waargenomen op het hoogste punt van de maalderij (figuur 2 en 3). Dit gedrag is waargenomen tijdens bezoek 2 in het najaar rond ongeveer 00:00. Daarna zijn er rond 1 uur 5 grootoorvleermuizen waargenomen aan de bovenkant van het gebouw, ze tikte daar aan en vertoonde zwermgedrag. Van de gewone dwergvleermuis zijn twee zomer en drie paarverblijfplaatsen vastgesteld (figuur 4,5,6 en 7).

Figuur 3: Locatie van aantikkende gewone grootoorvleermuizen.

Figuur 2: Locatie aantikkende gewone grootoorvleermuizen

Figuur 4: Zomerverblijfplaats 1: achterkant maalderij

Figuur 5: Zomerverblijfplaats 2: rechter zijgevel maalderij

Figuur 6: Paarverblijfplaats 1 gewone dwergvleermuis

Figuur 7: Paarverblijfplaats 2 1 gewone dwergvleermuis

4.2. Gierzwaluw en huiszwaluw

Tijdens het onderzoek naar gierzwaluwen, boerenzwaluwen en huiszwaluwen zijn alleen nesten van de huiszwaluw aangetroffen. Deze zijn waargenomen onder de dakrand van huisnummer 130 (figuur 8).

Figuur 8: Nesten van de huiszwaluw

4.3. Huismussen

Tijdens het onderzoek naar de huismus zijn geen nesten, rustplekken of foerageergebieden aangetroffen.

4.4. Rugstreeppad

Tijdens het onderzoek naar de rugstreeppad is geen kooractiviteit vastgesteld of individuen waargenomen.

4.5. Marterachtige

Tijdens het marteronderzoek zijn geen marterachtigen op de camera vastgelegd. Er zijn tevens geen latrines of sporen van marterachtigen gevonden.

5. Betekenis plangebied en effectbepaling

5.1. Vleermuizen

Vleermuizen zullen logischerwijs een negatief effect ondervinden van de werkzaamheden. Er zijn vaste verblijfplaatsen gevonden in het plangebied. Verder zijn er geen essentiële vliegroutes of foerageergebieden vastgesteld.

5.2. Gierzwaluw, boerenzwaluw en huiszwaluw

Gierzwaluw en boerenzwaluw zullen geen negatief effect ondervinden van de voorgenomen ruimtelijke ingreep, er zijn geen nesten waargenomen. Daarnaast is er geen indicatie voor binding met het plangebied. De huiszwaluw daarentegen zal wel een negatief effect ondervinden. Deze heeft immers 2 nesten binnen het plangebied, deze zullen verloren gaan als de voornemens om de aanbouw bij 130 te slopen doorgaan.

5.3. Huismussen

Er zijn geen nesten, rustplaatsen of foerageergebieden van de huismus waargenomen. Een negatief effect is daarom uit te sluiten

5.4. Rugstreeppad

De rugstreeppad is niet waargenomen in het plangebied, nog is er kooractiviteit gehoord. Een negatief effect is redelijkerwijs uit te sluiten

5.5. Marterachtige

Tijdens het onderzoek naar marterachtige zijn deze niet waargenomen, een negatief effect is daarom redelijkerwijs uit te sluiten.

6. Conclusie en aanbevelingen

Aan de hand van het naderonderzoek wat is uitgevoerd ten behoeve van de ruimtelijke ingreep(en) binnen het plangebied kunnen de volgende conclusies worden getrokken.

- Binnen het plangebied is één verblijfplaats van 5 gewone grootoorvleermuizen waargenomen. Het gaat hier vermoedelijk om een winterverblijfplaats. Hiervoor is een nadere fysieke inspectie nodig naar volledig inspecteerbare winterverblijfplaatsen volgens het vleermuisprotocol 2021
- Binnen het plangebied zijn twee zomerverblijfplaatsen waargenomen van één gewone dwergvleermuis
- Binnen het plangebied zijn drie paarverblijfplaatsen waargenomen van één gewone dwergvleermuis
- Binnen het plangebied zijn twee nesten van de huiszwaluw waargenomen.

Aan de hand van bovenstaande uitspraken kan worden geconcludeerd dat een ontheffing op de Wet natuurbescherming wel noodzakelijk is.

Werkzaamheden worden zoveel mogelijk buiten de gevoelige periode van vleermuizen uitgevoerd en tussen zonsopkomst en zonsondergang. Indien wel gewerkt wordt in de hiervoor beschreven periode kan dit alleen met het gebruik van gerichte lichtbronnen. Deze zijn afgeschermd aan de boven- en achterkant om verstoring te minimaliseren.

7. Algemene zorgplicht wet natuurbescherming

Tijdens ruimtelijke ingrepen willen wij u altijd adviseren om rekening te houden met aanwezige flora en fauna. In de Wet natuurbescherming is immers een algehele zorgplicht opgenomen deze stelt dat 'iedereen, indien redelijkerwijs mogelijk, voldoende zorg in acht moet nemen voor alle planten en dieren en hun leefomgeving'. Onderdeel hiervan is het zo veel mogelijk vermijden en beperken van schade aan de natuur, waardoor de noodzaak tot compenserende maatregelen zoveel mogelijk wordt verkleind.

Wij raden daarom de volgende handelingswijze en maatregelen aangaande de zorgplicht aan:

- Werkzaamheden vanaf één kant aanvangen.
- Bij het kappen of rooien van bomen, heggen en struiken moet dit gebeuren buiten het vogelbroedseizoen (indicatie: half maart tot half juli) en voorafgaand aan andere werkzaamheden
 - Indien dit toch in het broedseizoen gebeurt dient er een ecooloog aanwezig te zijn om de aanwezige bomen, heggen en struiken te controleren op broedende vogels.
- De werkzaamheden uitsluitend tussen zonsopgang en zonsondergang plaats laten vinden.
- Het gebruik van verlichting op het plangebied na zonsondergang zoveel mogelijk beperken.
 - Indien dit wel noodzakelijk lijkt adviseren wij om met rood licht te werken en/of
 - Gebruik te maken van gerichte lichtbronnen dus met afscherming aan de boven- en achterzijde
- In de maanden april - augustus plassen zoveel mogelijk direct weg halen in het plangebied om te voorkomen dat amfibieën en reptielen zich hier gaan vestigen.
- Geef de dieren die aanwezig zijn op het terrein de ruimte en tijd om te vluchten. Jaag ze indien nodig voorzichtig weg van het terrein

Neem bij twijfel over wat u moet doen met aangetroffen flora en/of fauna tijdens uw project vrijblijvend contact met ons op!

8. Verantwoording en geldigheid

8.1. Verantwoording

Uhlelo B.V. is een onafhankelijk adviesbureau en verklaart hierbij geen financiële of juridische belangen te hebben bij de uitkomst van het uitgevoerde onderzoek.

Deze rapportage is gebaseerd op een grote mate van kennis en ervaring binnen Uhlelo B.V.. Ondanks de grote zorgvuldigheid waarmee de rapportage is geschreven en/of het veldwerk is uitgevoerd is Uhlelo B.V. niet verantwoordelijk voor eventuele afwijkingen en voor de eventuele gevolgen daarvan.

Het is niet toegestaan dit rapport zonder schriftelijke toestemming van Uhlelo B.V. anders dan in zijn geheel (met inbegrip van bijlagen) te reproduceren.

8.2. Geldigheidsduur

In het kader van de Wet natuurbescherming mogen onderzoeksgegevens van beschermde soorten maximaal drie jaar oud zijn. Hierbij is een voorwaarde dat weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dergelijke veranderingen wel plaats hebben gevonden, moeten de gegevens recenter zijn

9. Literatuurlijst

Bij12. (2023). Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 1.0 Utrecht

Bij12. (2017). Kennisdocument Ruige dwergvleermuis, *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 1.0 Utrecht

Ministerie van landbouw natuur en voedselkwaliteit (2022).

Habitatrichtlijn www.minlnv.nederlandsesoorten.nl

Ministerie van landbouw natuur en voedselkwaliteit (2021). Vogelrichtlijn.

www.minlnv.nederlandsesoorten.nl

Ministerie van landbouw natuur en voedselkwaliteit (2021). Bonn-conventie.

www.minlnv.nederlandsesoorten.nl

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2021) Vleermuisprotocol 2021.

www.netwerkgroenebureaus.nl ; www.zoogdiervereniging.nl